

ارزیابی تامین کنندگان

دستورالعمل ارزیابی تامین کنندگان، نمونه چک لیست و فرم ارزیابی

تیم تحریریه اقیانوس آبی

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اقیانوس آبی](#) سر بزنید.

يك مدير كسب و كار بايد هنر تهيه مواد اوليه و محصولات مورد نياز سازمان را از منابع درست و **تامين كنندگان** قابل اعتماد و ارزيابي شده داشته باشد. **ارزيابي تامين كنندگان** يكي از موضوعات بسيار مهم در مديريت هزينه هاي كسب و كار است. انتخاب يك تامين كننده مناسب و قابل اعتماد براي مواد يا كالايي كه قرار است خريداري شود، در هزينه هاي شركت تاثير مستقيمي دارد.

در راستاي **سيستم سازي كسب و كار**، مديران بايد **چك ليست ارزيابي تامين كنندگان** را تهيه کرده، به صورت منظم **فرم ارزيابي اوليه تامين كنندگان** را مورد بررسي قرار داده و بهترين آن ها را انتخاب کنند. در اين مقاله **دانلود نمونه فرم ارزيابي تامين كنندگان و نمونه چك ليست** نيز قرار داده شده است.

در اين مقاله از **مجله گروه اقيانوس آبي** به سوالات زير پاسخ مي دهيم:

۱. يك تامين كننده خوب بايد چه ويژگي هايي داشته باشد؟
۲. چرا ارزيابي تامين كننده براي كسب و كار مهم است؟
۳. چطور اين ويژگي ها را در يك تامين كننده خاص تشخيص دهيم؟
۴. چطور تامين كننده هاي مرتبط با كسب و كارمان را پيدا كنيم؟
۵. چطور تامين كننده ها را ارزيابي و با هم مقايسه كنيم؟
۶. پس از انتخاب تامين كننده برتر، چطور با او همكاري كنيم؟

چرا ارزيابي تامين كنندگان انقدر مهم است؟

شاخص هاي ارزيابي تامين كنندگان به شما اين امكان را مي دهد تا نيازهاي خود را به وضوح تعريف كنيد و شراكت تجاري شما در يك محيط شفاف و كارآمد انجام شود. بايد براي انتخاب

براي مشاهده ساير مقاله هاي ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

درست تامین‌کننده وقت بگذارید، مراحل آن را دقیقاً طی کرده و به انتخاب خود اطمینان داشته باشید و سپس خرید خود را از آن تامین‌کننده انجام دهید.

حتی تامین‌کنندگان چیزهای ساده‌ای مثل مواد غذایی یا خدمات فنی-کامپیوتری برای سازمان خودتان نیز باید کامل بررسی و ارزیابی شوند تا متحمل اتلاف وقت و هزینه‌های مالی نشوید. در ادامه به ۳ دلیل برای انجام فرآیند ارزیابی تامین‌کننده اشاره می‌کنیم:

۱. ایجاد ارتباط شفاف با تامین‌کنندگان

با تعریف واضح آنچه واقعاً از تامین‌کنندگان خود می‌خواهید، لایه‌ای از شفافیت و اعتماد به وجود می‌آورد. تقویت این ارزش‌ها مهم است، چراکه اگر تامین‌کنندگان شما دقیقاً بدانند که هنگام تجارت با شرکت شما چه انتظاری داشته باشند، می‌توانند با کیفیت بسیار بالاتری خدماتشان را ارائه دهند.

برخی از رایج‌ترین زمینه‌ها در مورد فرم ارزیابی تامین‌کننده می‌تواند از کیفیت و تحویل گرفته تا کارایی هزینه و آگاهی محیطی متغیر باشد. آنچه کسب و کار شما باید تصمیم بگیرد این است که کدام یک از این عوامل در هنگام اجرای یک تولید پایدار مهم هستند.

این عوامل سپس دستورالعمل‌های روشنی را برای تامین‌کنندگان شما ارائه می‌کنند و بار کاری اصلاحی را برای تیم شما آسان می‌کنند.

۲. بهبود کیفیت تامین‌کننده

این نکته قطعاً فراتر از امتیازدهی به یک شرکت در فرم ارزیابی است. کیفیت در این مورد یک اصطلاح بسیار گسترده‌تر است که فراتر از کیفیت محصول یا خدمات است.

برای مشاهده سایر مقاله‌های ما، حتماً به [اقيانوس آبي](#) سر بزنید.

کيفيت تجربه کلي کار با تامين کننده است، يعني شما بايد زمان ارتباط و پاسخ به شکايات از طرف تامين کننده را پيگيري کنيد تا تصميمي آگاهانه بگيريد که آيا اين رابطه ارزش وقت و تلاش شرکت شما را دارد يا خير.

۳. حذف هزينه هاي غير ضروري

هزينه هاي شما در نهايت نه تنها به کيفيت محصول بلکه به عمليات تامين کنندگان شما نيز بستگي دارد. پس ارزيابي هاي تامين کننده، نه تنها به کيفيت، بلکه روي هزينه محصول نيز تاثير مي گذارد. اگر تحويل دائماً دير انجام مي شود و/يا کالاهايي که به محل شما مي رسند دائماً آسيب مي بينند، اين شما هستيد که ضرر مي کنيد.

ارائه دلايل دقيق براي تغيير بالقوه يا توقف روابط تجاري شما با تامين کننده، او را وادار مي کند تا عملکرد خود را تغيير دهد.

حتي اگر هنگام ارزيابي تامين کنندگانديد که ديگران ارزان تر هستند، ممکن است براي شما مقرون به صرفه تر باشد که به تامين کننده گران تر اما مطمئن تر روي بياوريد تا در منابع و نيروي کار صرفه جويي کرده و رضايت مشتري را تضمين کنيد.

براي دانلود ارزيابي تامين کنندگان pdf+روي تصوير زير کليک کنيد:

مراحل انتخاب و ارزيابي تامين کنندگان

در ادامه ۵ مرحله انتخاب و ارزيابي تامين کنندگان آورده شده است:

۱. مشخص کردن معيارهاي تامين کننده

براي مشاهده ساير مقاله هاي ما، حتماً به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

ابتدا باید شاخص های مختلفی را که می خواهید تامین کننده داشته باشد، مشخص کنید. بسته به موقعیت شرکت خود ممکن است بعضی از این معیارها را به کار ببرید و بعضی دیگر برای شما مهم نباشد. پس **فهرست ویژه خودتان** را تهیه کنید. معیارهای شما می تواند شامل موارد زیر باشد :

- سابقه کاری تامین کننده
- آدرس و ویژگی های محل تامین کننده
- قیمت و کیفیت مواد اولیه
- شرایط پرداخت
- روش ارسال کالا
- مدت زمان بین سفارش تا تحویل کالا
- تحویل به موقع
- پشتیبانی
- خدمات پس از فروش
- شرایط مرجوعی

– معیارهای تامین کنندگان خوب با مدل C10

دکتر کارتر، مدیر مشاوران شرکت های اداره خدمات اجتماعی عمومی آمریکا (Department of Public Social Services)، برای اولین بار هفت C ارزیابی تأمین کنندگان را در مقاله ای در سال ۱۹۹۵ در مجله خرید و مدیریت تامین شرح داد. او بعداً سه C جدید به مدل اضافه کرد.

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتماً به [اقیانوس آبی](#) سر بزنید.

مدل ۱۰C معيارهايي براي ارزيابي مناسب بودن يك تامين كننده خوب است. هنگام تصميم گيري براي انتخاب يا عدم انتخاب يك تامين كننده از ۱۰C به عنوان چك ليست استفاده كنيد:

۱. صلاحيت Competency

براي ارزيابي تامين كنندگان ابتدا نگاه كنيد كه تامين كننده چقدر صلاحيت دارد. از توانايي هاي او ارزيابي كاملی داشته و بر اساس نيازهاي خود تامين كننده را بسنجيد. سپس ببينيد مشتريانش چقدر از اين تامين كننده راضي هستند. آيا آنها به مشكلي برخورد کرده اند؟ و چرا مشتريان قبلي اين تامين كننده را رها کردند؟ به دنبال مشترياني بگرديد كه نيازها و ارزش هاي آنها مشابه شما است تا اطمینان حاصل كنيد كه اطلاعاتي كه جمع مي كنيد مربوط به كسب و كار شما است.

۲. ظرفيت Capacity

تامين كننده بايد ظرفيت كافي براي رسيدگي به نيازهاي شركت شما را داشته باشد. بنابراین هنگام ارزيابي تامين كنندگان سوال كنيد كه آن ها چقدر سريع قادر به پاسخگويي به نيازهاي شما و نوسانات بازار و عرضه هستند. به منابع تامين كننده نيز نگاه كنيد. آيا آن ها با در نظر گرفتن تعهدات خود نسبت به ساير مشتريان، توانايي انجام سفارشات شما را دارند؟ (اين منابع مي تواند شامل تعداد منابع انساني، تجهيزات، انبار و ميزان موجودی باشد).

۳. تعهد Commitment

براي مشاهده ساير مقاله هاي ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

تأمین کننده شما باید شواهدی ارائه دهد که نشان دهد آن ها به استانداردهای کیفیت بالا مانند ISO 9001 متعهد هستند. تأمین کننده همچنین باید نشان دهد در تمام مدت زمانی که انتظار دارید با هم کار کنید به عنوان مشتری به شما متعهد هستند. (این امر به ویژه در صورت برنامه ریزی یک رابطه طولانی مدت با آنها بسیار مهم است.)

۴. کنترل Control

موقع ارزیابی تامین کنندگان بپرسید که این تأمین کننده چقدر بر سیاست ها، فرایندها، رویه ها و زنجیره تأمین خود کنترل دارد. چگونه اطمینان حاصل خواهند کرد که به طور مداوم و قابل اطمینان تحویل می دهند، به ویژه اگر به منابع کمیاب اعتماد کنند و اگر این منابع توسط سازمان دیگری کنترل شوند.

۵. پول نقد Cash

تأمین کننده شما باید از نظر مالی قدرتمند باشد تا وضعیت بسیار بهتری در برابر فراز و نشیب های اقتصادی داشته باشد.

۶. هزینه Cost به هزینه محصول یا خدماتی که این تأمین کننده ارائه می دهد نگاه کنید. چگونه با گزینه های دیگری که در نظر دارید مقایسه می شود؟ بیشتر مردم هزینه را به عنوان عامل اصلی هنگام ارزیابی تامین کنندگان و انتخاب آن ها در نظر می گیرند. با این حال، به یک دلیل هزینه در میانه لیست ۱۰ است. سایر عوامل مانند تعهد به کیفیت و سلامت مالی، به طور بالقوه می توانند بیش از هزینه بر روی تجارت شما تأثیر بگذارند. خصوصاً اگر قصد دارید بلند مدت به تأمین کننده اعتماد کنید.

۷. ثبات Consistency

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتماً به [اقيانوس آبي](#) سر بزنید.

چگونه اين تامين کننده اطمينان حاصل مي کند که کالاها يا خدمات با کيفيت بالا را به طور مداوم ارائه مي دهند؟ آيا آنها سابقه بالايي دارند يا اينکه تازه به اين صنعت وارد شده اند؟

۸. فرهنگ Culture

بهترين روابط تجاري زماني شکل مي گيرند که ارزش ها و فرهنگ هر دو طرف مطابق با يکديگر باشد. به همين دليل است که نگاه به فرهنگ تجاري تامين کنندگان مهم است. به عنوان مثال، اگر مهمترين ارزش سازمان شما کيفيت باشد و تامين کننده اصلي شما بيشتر به تحويل به موقع اهميت دهد، چه مي کنيد؟ اين عدم تطابق مي تواند به اين معني باشد که آنها مایلند برخي اوقات کيفيت را فدای زمان کنند که برای شما غيرقابل قبول است.

۹. اهميت به طبيعت Clean

هنگام ارزيابي تامين کنندگان بررسي کنيد که آيا تامين کننده مورد نظر به قوانين محيط زيست اهميت مي دهد يا خير؟! تقديرنامه ها و گواهي هاي آن ها را بررسي کنيد.

۱۰. ارتباطات Communication

بدانيد که چگونه تامين کننده قصد دارد با شما ارتباط برقرار کند. آيا رويکردهاي ارتباطي پيشنهادي آنها با روشهاي ترجيحي شما همسو است؟ و چه کسي در اين شرکت با شما تماس خواهد گرفت؟ همچنين مهم است که بدانيد تامين کننده در صورت بحران چگونه ارتباطات را مديريت خواهد کرد. در صورت بروز اختلال در تامين، آنها چقدر سريع به شما

برای مشاهده ساير مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

اطلاع می دهند؟ چگونه آن ارتباط برقرار خواهد شد؟ و آیا در صورت نیاز می توانید به

افراد ارشد دسترسی داشته باشید یا خیر!

۲. جستجوی تامین کنندگان و تهیه لیست

برای انتخاب تامین کننده یک بازه زمانی در نظر بگیرید، در بین تامین کنندگان جستجو کنید و

لیستی از آن ها تهیه کنید. برای جستجو می توانید از روش های زیر استفاده کنید:

- پرسیدن از کسب و کارهای مشابه به خودتان
- جستجو در گوگل
- جستجو در اینستاگرام
- **حضور در نمایشگاه ها**

بعد از پیدا کردن تامین کنندگان بالقوه و تهیه لیست، نمونه کارها، مدارک، گواهینامه ها و کاتالوگ های آن ها را بررسی کرده و در صورت امکان از محل شرکت آن ها بازدید کنید تا اطلاعات لیست خود را کامل کنید.

دلایل زیادی برای اتخاذ یک فرآیند کارآمد برای ارزیابی تامین کننده وجود دارد. برای اطمینان از دریافت بهترین نتایج، توصیه می کنیم همه ارزیابی ها را در یک پلتفرم نگه دارید، نه اینکه آن ها را در کانال های مختلف مانند برگه های اکسل و حتی فرم های کاغذی ذخیره کنید.

برای دریافت رایگان فرم ارزیابی و نمونه چک لیست ارزیابی تامین کنندگان روی دکمه زیر کلیک کنید:

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اکیانوس آبی](#) سر بزنید.

۳. ارزيابي تامين کننده و انتخاب از بين آن ها

معياريهاي خود را اولويت بندي كنيد و براساس اولويتها تصميم بگيريد. چرا كه ممكن است هر تامين كننده‌اي در يكسري از معياريهاي شما پيشنهاد بهتري ارائه کرده باشد. مثلا ممكن است در سازمانتان زمان تحويل کالا اهميت بيشتري نسبت به قيمت آن داشته باشد.

بنابراين تامين كننده‌اي كه زمان تحويل کوتاه‌تري در پيشنهادات خود عنوان کرده نسبت به تامين كننده‌اي كه قيمت کمتری پيشنهاد داده در اولويت قرار خواهد گرفت.

گاهی نیز ممكن است انتخاب دو تامين كننده برای شرکت شما تمام معيارها را پوشش دهد. حالا بايد بررسی كنيد كه آیا هنوز انتخاب يك تامين كننده درست است يا دو تامين كننده؟ در مجموع هرچه محدوديت کمتری داشته باشيد، قدرت و انعطاف پذيري در انتخاب نهايي بيشتري است.

اگر شما شرکت پيمانكاري يا بازرگاني داريد و تامين كننده ها اهميت بالايي دارند، يكي از مهم ترين ابزارهاي كسب و كار كه بايد داشته باشيد، فرم ارزيابي تامين كننده است.

۴. زيرنظر گرفتن عملکرد تامين كنندگان

به خاطر داشته باشيد كه حتی مورد اعتمادترين فروشندگان نیز ممكن است اشتباه كنند. پس هيچ گاه اعتماد مطلق نكنيد و روند كار تامين كنندگان را زير نظر بگيريد. ببينيد نحوه تعامل آن ها با شما چگونه است. چطور و با چه كيفيتی به سوالات شما پاسخ و خدمات پس از فروش را به چه صورت انجام می دهند. روی تمام مراحل كار تامين كننده خود نظارت كامل داشته باشيد.

۵. به روز رسانی لیست تامين كنندگان انتخاب شده

برای مشاهده ساير مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

توجه داشته باشید که هر چند ماه یک بار لیست خود را بررسی کنید و اگر تامین کننده ای چند تا از معیارهای اصلی شما را رعایت نکرده با او قطع همکاری کنید.

مزیت ارزیابی تامین کنندگان

مزایای بسیاری را می توان در رابطه با فرایند ارزیابی تامین کنندگان. این امر می تواند به مدیران کمک کند تا ریسک هزینه های پنهان در زنجیره تامین را شناسایی کرده و حذف کنند. این موضوع علاوه بر این که برای مدیران سودمند است می تواند به تامین کنندگان نیز برای بهبود عملکرد خود انگیزه دهد.

این ارزیابی می تواند گام مهمی باشد در راستای سیستم سازی کسب و کار که مدیران می توانند آن را قدمی برای شروع این امر بدانند.

معایب عدم ارزیابی تامین کننده و سفارش غیرحرفه ای

هر سفارشی که درست و به موقع نباشد کسب و کار شما را با مشکلاتی روبرو می کند. این مشکل ها باعث می شود سود آوری کسب و کارتان کاهش پیدا کند:

۱. **خواب سرمایه:** وقتی یک محصول را زودتر از موعد نیاز سفارش می دهید، در حقیقت سرمایه شما راکد می شود.

۲. **انبارداری:** موضوع انبار داری دومین مشکلی است که در سفارش دادن غیرحرفه ای و بدون برنامه ریزی با آن مواجه می شوید. باید فضایی از انبار و یا شرکت خود را به این محصولات اختصاص بدهید. با اشغال شدن فضای شما ممکن است فرصت های خرید بهتر را از شما بگیرد. هزینه جابجایی و حمل و نقل را برای شما به وجود می آورد.

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنید.

۳. **تاریخ انقضا:** ممکن است این محصولاتی که بدون برنامه ریزی و زمانبندی سفارش داده شده اند،

مورد استفاده قرار نگیرند و یا به فروش نرسند و تاریخ انقضا این محصولات به سر بیاید. با

افزایش ضایعات، سرمایه شما به هدر رفته است.

۴. **از مد افتادن:** با توجه به تغییر جامعه و پیشرفت های روزانه تکنولوژی ممکن است محصولاتی که

برای فروش و استفاده آن برنامه ریزی نکرده اید دمده شده و دیگر نتوانید آنها را بفروشید، در

واقع در این حالت محصولات بلااستفاده می شوند.

– نکات مهم در سفارش دهی حرفه ای

اصطلاح ژاپنی JUST IN TIME به کمک کسب و کارها می آید تا حرفه ای تر شوند. باید برای

سفارش دهی به گونه ای برنامه ریزی کنید که حداقل هزینه سرمایه را کد، حداقل هزینه

انبارداری و حداقل هزینه های حمل و نقل را به همراه داشته باشد.

برای اینکه برنامه ریزی دقیقی در این قسمت داشته باشید. می توانید در هنگام سفارش دوباره

محصولات به نکات زیر توجه بکنید:

- داده های مربوط به آن محصول را تحلیل کنید و روند خروجی این محصول را بررسی کنید.
- میانگین فروش آن محصول را در چند ماهه اخیر ارزیابی کنید، ممکن است که تقاضای محصول در چند ماهه اخیر روند کاهشی داشته باشد، در صورت سفارش محصول باعث می شود که هزینه های ذکر شده افزایش یابد.
- از کارشناسان فروش خود درباره فروش و میزان تقاضای این محصول نظر سنجی کنید.
- مقداری سفارش بدهید که می دانید زمان برگشت پول خرید این محصول برای کسب و کارتان صرفه اقتصادی بیشتری داشته باشد.

برای مشاهده سایر مقاله های ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.

نمونه روش اجرايي ارزيابي تامين کنندگان

اگر براي ارزيابي تامين کنندگان به نمونه اجرايي نياز داريد پيشنهاد ميکنيم دوره سيستم ساي تامين و خريد را تهيه کنيد. در دوره سيستم ساي تامين و خريد مي آموزيد که چطور تامين کنندگان خود را با يك سيستم صحيح ارزيابي کرده و با مديريت بهينه اقلام ضروري از هزينه هاي کسب و کارتان بکاهيد.

نتيجه گيري

تامين کنندگان اولين حلقه زنجيره تامين هستند، پس بايد در انتخاب آن‌ها حداکثر دقت و تحقيقات لازم را انجام دهيد. تامين کننده مطمئن و معتبر، حل راحت تر مشکلات پيش آمده و تعويض تامين کننده در زمان اندک را مي توانيد با از طريق **سيستم ساي** تجربه کنيد.

بررسي و ارزيابي تامين کنندگان با اين دقت و داشتن فايلى از تمام مدارک آن‌ها بسيار ارزشمند است. انتخاب يك تامين کننده مناسب براي مواد يا کالايي که مي خواهيد بخريد، در هزينه هاي شرکت تأثير مستقيم و زيادي دارد. پس بايد براي انتخاب درست تامين کننده وقت بگذاريد.

براي آشنايي بيشتر با اين موضوع مي توانيد در **دوره سيستم ساي** از دوره هاي **گروه اقيانوس آبي** شرکت کنيد.

براي مشاهده ساير مقاله هاي ما، حتما به [اقيانوس آبي](#) سر بزنيد.